

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΧΡΙΣΤΟΥΛΙΑ
d.christoulias@realnews.gr

Oι ελεγκτές έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με τα κόλπα πολλών επιχειρηματιών, οι οποίοι επινοούν νέες μεθόδους για να μην αποδίδουν τον Φόρο Προσιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ). Εναν φόρο τον οποίο πληρώνουν οι Ελληνες καταναλωτές, ενώ σημαντικό μέρος αυτού καταλήγει στα δημόσια ταμεία. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί πρόσφατος έλεγχος των κλιμακίων της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων και του Σώμα-

των Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος όπου διαπιστώθηκε ότι εταιρεία πώλησης νερών και αναψυκτικών, με τίτλο 3 εκατ. ευρώ, δεν απέδωσε ΦΠΑ ύψους 275.000 ευρώ. Ωστόσο, οι ελεγκτές κατάφεραν να κατασχέσουν από το ταμείο της εταιρείας 70.000 ευρώ μετρητά. Το συγκεκριμένο περιστατικό αποτελεί μόνο ένα από τα εκατοντάδες που αντιμετωπίζουν οι ελεγκτές. Σύμφωνα με στελέχη του υπουργείου Οικονομικών, υπάρχουν επιχειρήσεις που μετά από έλεγχο έχει διαπιστωθεί ότι εκδίδουν κανονικά όλες τις αποδείξεις, ωστόσο στα βιβλία τους περνούν λιγότερα έσοδα τα οποία καταχωρούνται στη συνέχεια στις δηλώσεις εισοδήματος, με αποτέλεσμα να καταβάλλουν λιγότερο ΦΠΑ. Γ' αυτόν τον λόγο σε πολλές περιπτώσεις οι ελεγκτές ζητούν να δουν εάν οι εισπράξεις μιας πιέρας αναλογούν σε αυτές που έχουν περάσει στα βιβλία της επιχείρησης. Πρόκει-

των εφοριακών τονίζουν την ανάγκη ύπαρξης περισσότερων προληπτικών ελέγχων.

Δεν είναι τυχαίο ότι παρά την αύξηση του ΦΠΑ στα περισσότερα νησιά, σε συνδυασμό με την εκρηκτική άνοδο του τουρισμού, τα έσοδα από τον ΦΠΑ το 2017 ανήλθαν στα 15,79 δισ. ευρώ από 15,48 δισ. ευρώ το 2016, καταγράφοντας αύξηση 314 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, παράγοντες της αγοράς αποδίδουν την αύξηση των εσόδων από τον ΦΠΑ στην εκτεταμένη πλέον χρήση χρεωστικών και πιστωτικών καρτών σε καθημερινές συναλλαγές. Οπως επισημαίνουν, με τη χρήση του πλαστικού χρήματος όσοι δεν αποδίδουν τον ΦΠΑ πλέον μπορούν να εντοπιστούν ευκολότερα από τις Αρχές.

Ελλειμμα

Στην υψηλή φορολόγηση και στις εξοντωτικές ασφαλιστικές εισφορές αποδίδουν το έλλειμμα στον ΦΠΑ που εμφανίζει η χώρα μας, εκπρόσωποι του εμπορικού κόσμου. Παράλληλα, στο γεγονός αυτό συμβάλλουν η πτώση της κατανάλωσης και το παρεμπόριο. Είναι χαρακτηριστικό ότι μόνο το πρώτο τρίμηνο του 2016 η μείωση των εσόδων από ΦΠΑ στην κατανάλωση ανήλθε στα 32 εκατ. ευρώ, σε σχέση με το αντίστοιχο περιονό διάστημα, ενώ στα πετρελαιοειδή στα 13 εκατ. ευρώ. Μάλιστα, τον Μάρτιο τα έσοδα από ΦΠΑ υπολείπονταν κατά 63 εκατ. ευρώ σε σχέση με τον στόχο που έχει θέσει το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης.

Αρκετές επιχειρήσεις, ενώ «κόβουν» όλες τις αποδείξεις, δεν δηλώνουν στην εφορία τα συνολικά τους έσοδα, αποδίδοντας λιγότερο φόρο

τα κυρίως για καταστήματα εστίασης που ακόμη και στην περίπτωση που έχουν κόψει όλες τις αποδείξεις, δεν αποδίδεται ο ανάλογος ΦΠΑ.

Αποδίδουν οι έλεγχοι

Την ίδια στιγμή, εκτεταμένα είναι τα κρούσματα που έχουν εντοπίσει οι ελεγκτές σε ξενοδοχεία και τουριστικά καταλύματα. Σύμφωνα, μάλιστα, με πρόσφατη έρευνα των ελεγκτικών Αρχών διαπιστώθηκε ότι ο πληρότητα σε ορισμένα ξενοδοχεία και οι τιμές ενοικίασης των δωματίων δεν συμβάδιζαν με τα ποσά που δηλώνονταν στην εφορία. Από τις επιχειρήσεις που εντοπίστηκαν και συμμορφώθηκαν με τις υποδείξεις των ελεγκτών προέκυψαν τελικά επιπλέον ποσά ύψους σχεδόν 2,3 εκατ. ευρώ για τα οποία αποδόθηκε ο ανάλογος ΦΠΑ. Την ίδια στιγμή, και μετά από έλεγχους, εκατοντάδες είναι οι επιχειρήσεις που υπέβαλλαν τροποποιητικές δηλώσεις ΦΠΑ, με αποτέλεσμα να προκύψει αύξηση του κύκλου εργασιών κατά δεκάδες εκατ. ευρώ.

Εκτός, όμως, από την απόκρυψη δηλωσητών εισοδημάτων, μεγάλες απώλειες προκύπτουν από εταιρείες-«φαντάσματα» που, ενώ πραγματοποιούν σημαντικές πωλήσεις, δεν αποδίδουν ΦΠΑ. Σύμφωνα με στελέχη του υπουργείου Οικονομικών που μίλησαν στην Realnews, πρόκειται για «ευκαιριακές» εταιρείες που λειτουργούν για λίγους μήνες, κυρίως κατά την περίοδο του καλοκαιριού σε τουριστικές περιοχές, και δεν καταβάλλουν τους φόρους. Συνήθως τέτοιες εταιρείες έχουν «βιτρίνα» άτομα από το εξωτερικό, τα οποία, εκτός από έναν Αριθμό Φορολογικού Μητρώου, δεν διαθέτουν κανένα περιουσιακό στοιχείο που είναι δυνατόν να δεσμεύσουν σε τέτοιες περιπτώσεις οι ελεγκτές. Γ' αυτόν τον λόγο, μάλιστα, εκπρόσωποι

σης. Και όλα αυτά όταν κατά γενική ομολογία οι έλεγχοι που γίνονται τα τελευταία χρόνια είναι αποδοτικότεροι, καθώς σε πολλές περιπτώσεις η τεχνολογία αποτελεί σύμμαχο για τον εντοπισμό αυτών που φοροδιαφεύγουν. Σημειώνεται, δε, ότι από το καλοκαίρι του 2015 αυξήθηκαν οι φορολογικοί συντελεστές σε στέγαση, τρόφιμα, λιπάσματα και άλλα αγαθά, ενώ αυξήθηκε ο ΦΠΑ και στα πρώτα πέντε νησιά. Την ίδια χρονιά αυξήθηκαν οι απώλειες εσόδων από ΦΠΑ κατά 3 ποσοστιαίς μονάδες.

Η μη καταβολή ΦΠΑ δεν είναι μόνο ελληνικό φαινόμενο, καθώς παρατηρούνται ανάλογες περιπτώσεις σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες. Ωστόσο, στη χώρα μας έχει λάβει εκρηκτικές διαστάσεις. Είναι χαρακτηριστικό ότι, σύμφωνα με την τελευταία έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2015, στη χώρα μας δεν αποδόθηκε ΦΠΑ ύψους 5 δισ. ευρώ, κατατάσσοντάς τη στην τρίτη θέση στη λίστα με τις ευρωπαϊκές χώρες με το μεγαλύτερο έλλειμμα ΦΠΑ. Μόνο στη Ρουμανία και στη Σλοβακία παρατηρούνται μεγαλύτερα ποσοστά μη απόδοσης ΦΠΑ, ενώ αντιθέτως η Ισπανία είναι η χώρα όπου το ποσοστό της μη απόδοσης ΦΠΑ βρίσκεται σε πολύ χαμπλά επίπεδα (3,5%). Ακόμη όμως και στη Ρουμανία, που έχει το υψηλότερο ποσοστό ελλείμματος ΦΠΑ, επιτυγχάνει αξιοσημείωτη βελτίωση στην απόδοση του φόρου. Οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχουν καταφέρει να μειώσουν τις απώλειες που έχουν από τον ΦΠΑ με εξαίρεση τη χώρα μας, το Βέλγιο, τη Δανία, την Ιρλανδία, το Λουξεμβούργο, τη Φινλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο που σημείωσαν μικρές αυξήσεις.

Το έλλειμμα στον ΦΠΑ, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, είναι η συνολική διαφορά μεταξύ των προσδοκώμενων και των πραγματικών εσόδων από τον συγκεκριμένο φόρο.

Το μεγάλο κόλπο με τον ΦΠΑ

Νέες μεθόδους έχουν επνοήσει αρκετοί επιχειρηματίες για να μην αποδίδουν ΦΠΑ. Ακόμη και εκείνοι που εκδίδουν όλες τις αποδείξεις δεν καταβάλλουν τον ανάλογο φόρο

